

Methodiek & praktijk

Werkvormen bijbijbellezen

Hetty Pullen-Muis

Focus op de Bijbel

God spreekt door de Bijbel tot ons; om zijn Woord beter te begrijpen verdiepen we ons individueel of gezamenlijk in de Bijbel. De focus van de bezinning en studie op de vereniging zijn Gods woorden in de Bijbel.

De bespreking een goede inhoud en vorm geven is soms een hele klus. Niet alleen voor de gespreksleider, ook voor de totale gespreksgroep op de bijbelstudie of vereniging. De levendigheid kan bevorderd worden door andere of nieuwe methoden en werkvormen te gebruiken. In dit artikel geeft Steunpunt Gemeenteopbouw daarvoor een aantal handreikingen en tips.

God roept!

Voordat je een bepaalde bijbelstudiemethode kiest, is het belangrijk om je bewust te zijn wat er eigenlijk gebeurt. God roept al zijn kinderen op deze aarde!

Hij roept via veel historische verhalen, psalmen, brieven, wetten, profetieën en evangeliën in de Bijbel. Hij spreekt ons elke keer persoonlijk aan als we de Bijbel opendoen. En in het groepsgesprek kunnen de woorden in de Bijbel nog meer tot leven komen. Door het lezen, het zoeken en samen over de betekenis spreken met elkaar. En het samen bidden.

God spreekt je aan als de Bijbel opengaat.

God sprak ook de jonge Samuël in de nacht aan en riep hem (1 Sam. 3). God zoekt ons en heeft ons wat te zeggen. Als je niet antwoordt, blijft het stil.

Het gaat elke keer weer om ons antwoord, zoals Samuël antwoordde: 'Spreek HEER, uw dienaar luistert' (1 Sam. 3:9).

Dat is tegen jezelf zeggen dat je zwijgt, en tegen God zeggen dat je luistert. Dat is een actieve luisterhouding aannemen. dat is in beweging komen en niet alleen passief de Bijbel lezen.

Het gaat erom zijn roepstem te beantwoorden. Dat mag bij het bijbellezen elke keer je doel en je focus te zijn. Ongeacht welke bijbelstudiemethode je kiest!

Een aantal bijbelstudiemethoden

Gebruik de *Jongerenbijbel*!

De Nieuwe Bijbelvertaling en de *Jongerenbijbel* maken het lezen van de Bijbel toegankelijker voor bijbelstudie. Door de taal van deze tijd komen de woorden van de Bijbel soms weer in een nieuw licht te staan. Door de toevoeging van de rubrieken in de *Jongerenbijbel* zijn een aantal werkvormen binnen handbereik. Je kunt de rubrieken gebruiken als een werkvorm voor de bijbelstudie.

Deze *rubrieken* zijn:

- *Aan de slag*: Wat heeft deze bijbeltekst met jouw leven te maken? Een directe vraag die je aanzet tot toepassing en vertaling naar je eigen leven. Een noodzaak bij persoonlijke bijbelstudie, maar ook bruikbaar bij een groepsgesprek.

- *Eerlijk = eerlijk*: De Bijbel confronteert ons vaak met onszelf. Persoonlijke vragen dwingen om een serieus antwoord te geven. En dan moet je wel tegen een stootje kunnen.
- *Beloofd = beloofd*: De vraag naar Gods belofte is een rubriek van belang bij het bijbellezen. Wat betekenen die beloften voor je leven hier en nu?
- *Eye-openers*: Bijbelteksten zijn soms moeilijk te begrijpen. De uitleg ligt niet altijd voor het oprapen. Gebruik de eyeopeners bij onduidelijkheden. Soms geven ze een nieuw perspectief op het bijbelgedeelte.

Voorstudie in de Bijbel – De sprinkhaanmethode

Doel

Een voorstudiewerkvorm om bijbelteksten op te zoeken en met elkaar te vergelijken. Je springt als een ‘sprinkhaan’ door de Bijbel heen.

Aanpak

- Je kiest een bepaald kernwoord of thema.
- Daarna ga je op zoek waar het elders in de Bijbel wordt gebruikt en naar de betekenis van het kernwoord. Gebruik hierbij bijvoorbeeld een concordantie of andere hulpboeken.
- Bekijk hierna of het kernwoord of thema in de zelfde context/ situatie wordt gebruikt. Is de betekenis van bijvoorbeeld het woord ‘grenzen’ steeds hetzelfde? Grenzen van een gebied of de grenzen van Gods liefde schetsen twee betekenissen van het kernwoord ‘grenzen’.

Tips

- Het gebruik van de website <http://www.biblija.net/biblija.cgi> is hierbij een handig hulpmiddel.
- Ook te gebruiken als persoonlijke bijbelstudie.
- Deze methode vraagt vooraf een behoorlijke voorstudie, vooral voor de gespreksleiding.

Verkenning van de Bijbel – De eerste gedachten

Doel

Een eerste verkenning van een bijbelgedeelte, of thema en starter van een groepsgesprek.

Aanpak

- De leiding leest de tekst langzaam voor en vraagt aan de groep om in concentratie te luisteren.
- Luisteren alsof je het voor het eerst hoort. Tijdens het luisteren zal een associatie van gedachten/woorden naar boven komen. Een hulpvraag daarbij is: wat was je eerste gedachte toen je de tekst hoorde?
- Houd die gedachte vast en schrijf die op een kaart.
- De inventarisatie van de gedachten kan plenair (evt. op een flipover) genoteerd worden.
- De ‘oogst’ aan het einde van de gespreksronde samenvatten.
- Kies hieruit eventueel een thema voor het groepsgesprek tijdens de bijbelstudietijd erna.

Tips

- Alle associaties zijn welkom. Ze zijn persoonlijk en kunnen ook haken aan de actualiteit op dat moment. Bijvoorbeeld: een verhaal over een genezing in de Bijbel kan persoonlijke verhalen losmaken.
- De associaties hoeven niet direct betrekking te hebben op het gekozen bijbelgedeelte.
- Gebruik grote vellen papier en stiften voor de verzameling van de gedachten.

Om te verwerken en te bespreken – De manuscriptmethode

Doel

De kern en de opbouw van een bijbelgedeelte analyseren.

Aanpak

- Kies een bijbelgedeelte en laat de aanduidingen, verzen, kopjes en alinea's weg. Alsof het een manuscript is en opnieuw gelezen wordt. Maak hier kopieën van.
- Voer eerst de individuele opdracht uit in stilte.
- Ga eerst individueel bepalen waar nieuwe alinea's beginnen.
- Bepaal waar de kopjes in de tekst moeten staan volgens jou.
- Ga in gesprek met elkaar en wissel de kern/opbouw van het bijbelgedeelte uit met elkaar.
- *Tips*
- Deze werkvorm is een goede start om het bijbelgedeelte inzichtelijker te maken en het gesprek op gang te brengen.

Training werkvormen

Bespreken en oefenen van aansprekende werkvormen kunnen bijdragen aan een goede bijbelstudie. Als je zonder oefening met (nieuwe) werkvormen aan de slag gaat, loop je een vrij groot risico dat het mislukt. Dat ligt niet aan die werkvorm, maar meestal aan de manier waarop je ermee werkt. Deze training biedt een veilig oefenterrein. Je oefent met (nieuwe en onbekende) werkvormen.

Centrale vragen die in de training aan bod komen, zijn:

- Wat is de doelstelling van het verenigingswerk?
- Welke manieren van bespreking (werkvormen) passen daar het beste bij?
- De bespreking van voor- en nadelen van verschillende werkvormen.

De training is mogelijk voor 2 of 3 dagdelen.

Voor meer informatie sgo@gbouw.nl of bel ons 038 4270400

Andere producten

Te bestellen producten via www.steunpuntgemeenteopbouw.nl zijn:

- Bijbelstudiekaart (€0,35 per stuk)
- Luisterwijzer bij een preek (€0,35 per stuk)
- Tekstwijzer met bijbelteksten (€0,50 per stuk)